

MEMORANDUM SUPLIMENTAR DE ÎNȚELEGERE
(Al patrulea addendum la Memorandumul de Înțelegere)

între

UNIUNEA EUROPEANĂ și ROMÂNIA

1. La 6 mai 2009, Consiliul Uniunii Europene a adoptat Decizia 2009/459/CE pentru a pune la dispoziția României asistență financiară pe termen mediu de până la 5 miliarde de Euro. Pe 16 februarie 2010, Consiliul a modificat această decizie pentru a ține cont de impactul pe care l-a avut asupra obiectivelor programului recesiunea mai puternică decât cea anticipată. Asistența este oferită ca un împrumut pe termen mediu în cadrul Facilității pentru Balanța de Plăți a Statelor Membre (având la bază articolul 143 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ("Tratatul") și Regulamentul nr. 332/2002). Asistența UE pentru România vine în completarea sprijinului acordat de FMI prin intermediul unui Acord Stand-By (ASB), în valoare de 11,4 miliarde DST (aproximativ 12,95 miliarde Euro), aprobat la 4 mai 2009. Sprijin suplimentar multilateral în valoare de 2 miliarde Euro este furnizat de către Banca Mondială (1 miliard de Euro), precum și de BEI și BERD (1 miliard de Euro).
2. Memorandumul de Înțelegere ("Memorandumul"), ce stabilește criteriile de politică economică legate de fiecare tranșă, precum și condițiile de raportare și monitorizare a împrumutului, a fost semnat în data de 23 iunie 2009. Implementarea măsurilor fiscale, a celor din sectorul financiar și a măsurilor de reformă structurală prevăzute în Memorandum ar trebui să permită economiei să reziste la presiunile de lichiditate pe termen scurt, asigurând în același timp și îmbunătățirea competitivității și sprijinirea ajustării coerente a dezechilibrelor pe termen mediu, aducând astfel economia înapoi la o bază solidă și durabilă. Prima tranșă de 1,5 miliarde Euro a fost virată în data de 27 iulie 2009 în urma semnării Acordului de Împrumut din 23 iunie 2009. Alte patru tranșe au fost programate pentru perioada acoperită de restul programului.
3. În perioada octombrie 2009 – februarie 2011, serviciile Comisiei au desfășurat misiuni de evaluare pentru a estima progresele înregistrate cu privire la condiționalitățile specifice aferente tranșelor ulterioare din cadrul programului de asistență financiară al UE. Aceste misiuni au fost desfășurate în comun cu experți ai FMI și ai Băncii Mondiale. Ținând cont de concluziile acestor misiuni și după consultarea Comitetului Economic și Financiar, criteriile de politică economică aferente tranșelor a doua până la a patra din împrumutul UE s-au considerat a fi fost, în general, îndeplinite și tranșele respective din Împrumut au fost disponibilizate
4. În cadrul reuniunii Comitetului Economic și Financiar din 10 ianuarie 2011, România, în calitate de stat membru al UE, a solicitat o un nou acord de finanțare pe termen mediu de tip preventiv din partea UE (precautionary BoP facility).¹ Asistența financiară de tip preventiv ar asigura continuarea reformelor lansate pe durata programului curent de asistență financiară pe termen mediu a UE și, totodată, ar transmite un mesaj pozitiv investitorilor străini, piețelor financiare internaționale și

¹ Solicitarea a fost formalizată ulterior prin două scrisori transmise de către ministrul român al finanțelor către comisarul pentru afaceri economice și monetare, și de către reprezentantul României din partea MFP în CEF către Secretariatul Comitetului Economic și Financiar, precum și Directorului General al DG ECFIN.

instituțiilor financiare internaționale. Și de această dată, programul de asistență financiară va fi implementat în comun cu Fondul Monetar Internațional (FMI), respectiv România intenționa să solicite încheierea unui nou Acord Stand-by cu FMI, reținându-se totuși de la efectuarea de trageri din resursele disponibile (aranjament financiar preventiv). În acest sens, experții Comisiei au desfășurat împreună cu experți ai FMI și ai Băncii Mondiale o misiune comună în perioada 25 ianuarie – 8 februarie 2011 pentru a discuta încheierea programului curent de asistență al UE și posibilele condiții de politică pentru asistența UE solicitată de tip preventiv.

5. Pentru a permite o tranziție facilă către noua asistență financiară de tip preventiv acordată de UE și pentru a asigura o sincronizare totală cu asistența financiară de la FMI furnizată în paralel, părțile au convenit de comun acord să decaleze datele avute în vedere pentru disponibilizarea tranșelor a patra și a cincea din programul curent de asistență a UE a cărui finalizare era programată inițial pentru începutul lunii mai 2011. În consecință, implementarea unora dintre condițiile de politică incluse în actul adițional precedent (al treilea) la Memorandumul de Înțelegere a trebuit să fie accelerată, în timp ce unele condiții de politică vor fi preluate în noul program de asistență preventivă, după cum este indicat în anexa la prezentul Memorandum Suplimentar de Înțelegere (al patrulea). Părțile au convenit asupra faptului că tragerea celei de-a cincea și ultime tranșe a împrumutului UE din cadrul programului curent de asistență UE (150 de milioane Euro) va depinde de implementarea cu succes a acestui pachet redus de acțiuni de politică, lucru care va fi verificat în martie 2011.
6. Următoarele condiționalități pentru tragerea celei de-a cincea tranșe din împrumutul de la UE au fost îndeplinite deja de către autoritățile române: (i) aprobarea și publicarea de către Ministerul Finanțelor Publice a strategiei pe termen mediu de management al datoriei pentru perioada 2011-2013; (ii) modificarea Ordonanței Guvernului nr. 39/1996 privind înființarea și funcționarea Fondului de Garantare a Depozitelor în sistemul bancar; (iii) amendamente menite să precizeze regimul de despăgubire a creditorilor instituțiilor bancare aflate sub administrare specială, în vederea asigurării unei implementări eficiente a recent modificatelor reglementări legale privind lichidarea instituțiilor de credit care se confruntă cu dificultăți financiare; (iv) intrarea în vigoare a legii privind independența autorităților de reglementare din domeniul financiar non-bancar.
7. Condițiile ce vor fi analizate înainte de disponibilizarea celei de-a cincea tranșe din Împrumutul UE sunt specificate în Anexa la acest al patrulea Memorandum Suplimentar de Înțelegere.
8. Există de asemenea și un număr de condiții a căror îndeplinire nu poate fi verificată într-o etapă mai timpurie, și deci vor fi preluate în programul de asistență financiară de tip preventiv ce se anticipează a urma acestui program. Acestea se referă la: i) aprobarea sistemului de coplată condiționat de mijloacele materiale în sectorul sănătate; ii) arieratele autorităților locale; iii) planurile de restructurare a întreprinderilor de stat; iv) finalizarea celei de-a doua etape a analizei funcționale; și v) adoptarea de măsuri de îmbunătățire a absorbției fondurilor UE.

9. Memorandumul și cele trei Memorandumuri Suplimentare anterioare (inclusiv anexele acestora) rămân valabile și în vigoare dacă acestea nu sunt modificate în mod explicit prin acest al patrulea Memorandum Suplimentar.
10. Tragerea ultimei tranșe din cadrul programului este condiționată de implementarea de către autoritățile române a măsurilor în conformitate cu acest al patrulea Memorandum Suplimentar. Aceste măsuri trebuie să fie în deplină conformitate cu Tratatul privind UE.
11. În funcție de îndeplinirea condițiilor din Memorandum și în urma consultării Comitetului Economic și Financiar, Comisia va lua o decizie cu privire la virarea celei de-a cincea tranșe în valoare de 150 milioane Euro, sub rezerva semnării celui de-al patrulea Memorandum Suplimentar de către părți și a intrării în vigoare a acestuia și a implementării măsurilor prezentate în Anexa 1 (secțiunea „Aspecte care trebuie evaluate și, atunci când situația impune acest lucru, măsurile suplimentare ce se vor lua înainte de tragerea celei de-a cincea tranșe din împrumutul UE”).
12. Autoritățile române se angajează să se consulte cu experții Comisiei înainte de a adopta măsuri noi ce ar putea avea implicații asupra obiectivelor programului. În mod special, acestea se vor consulta, în timp util, și vor furniza toate informațiile necesare referitoare la orice măsuri și reforme ce ar putea avea un impact asupra evoluțiilor fiscale.
13. Anexa face parte integrantă din acest al patrulea Memorandum Suplimentar.
14. Toate notificările legate de al patrulea Memorandum Suplimentar vor fi transmise în mod valabil dacă sunt trimise, în scris, la adresa:

Pentru Uniunea Europeană

Comisia Europeană
Direcția Generală pentru Afaceri Economice și Financiare
B-1049 Bruxelles
Nr. Fax: +32 2 299 35 23

Pentru Primul Ministru

Cabinetul Primului Ministru
Piața Victoriei, nr. 1
Sector 1, 011791, București
Nr. Fax: +40 21 319 15 88

Pentru Ministerul Finanțelor Publice din România

Ministerul Finanțelor Publice din România

Str. Apolodor, nr.17
Sector 5, 050741 București
Nr. Fax: +40 21 312 16 30

Pentru Banca Națională a României
Banca Națională a României
Str. Lipscani, nr. 25
București 030031
Nr. Fax: +40 21 312 62 60

15. Pentru România, acest Memorandum Suplimentar va intra în vigoare după parcurgerea procedurilor interne prevăzute de legislația română. Memorandumul Suplimentar poate fi modificat cu acordul comun al părților, sub forma unui Act Adițional. Orice astfel de Act Adițional va constitui parte integrantă a Memorandumului și va intra în vigoare în conformitate cu aceleași proceduri ca și cele aplicabile Memorandumului

Încheiat la Bruxelles, în data de 8 aprilie 2011 și la București, în data de 1 aprilie 2011 în cinci exemplare originale în limba engleză.

ROMÂNIA

Reprezentată de

Emil Boc

Primul Ministru

Gheorghe Ialomițianu

Ministrul finanțelor publice

Mugur Isărescu

Guvernatorul Băncii Naționale a României

UNIUNEA EUROPEANĂ

Reprezentată de

COMISIA EUROPEANĂ

Olli Rehn

Membru al Comisiei Europene

ANEXA 1 CRITERII SPECIFICE DE POLITICĂ ECONOMICĂ

(Modificări la Anexa I a Memorandumului de Înțelegere și la Anexa 1 a primului, a celui de-al doilea și, respectiv, celui de-al treilea Memorandum Suplimentar de Înțelegere)

Având în vedere natura continuă a reformelor din unele domenii și solicitarea autorităților române pentru un program de asistență financiară preventivă pe termen mediu din partea UE care va începe în [mai] 2011, o parte dintre măsurile de reformă vor fi preluate în noul Memorandum de Înțelegere care urmează a fi încheiat între Uniunea Europeană și România. Pe de altă parte, întrucât perioada de implementare a măsurilor agreate anterior înainte de tragerea celei de-a cincea și ultime tranșe a împrumutului UE a fost redusă, criteriile specifice de politică economică prezentate în Anexa I la Memorandum și în Anexa 1 a primului, a celui de-al doilea și, respectiv, celui de-al treilea Memorandum Suplimentar vor fi reduse la următoarele acțiuni care trebuie întreprinse înainte de tragerea celei de-a cincea tranșe din împrumutul UE. Comisia va verifica, în luna martie 2011, dacă acțiunile preliminare au fost îndeplinite și, după consultarea Comitetului Economic și Financiar, va decide cu privire la virarea celei de-a cincea tranșe din împrumutul UE în valoare de 150 milioane Euro.

Aspecte care trebuie evaluate și, atunci când situația impune acest lucru, măsurile suplimentare ce se vor lua înainte de disponibilizarea celei de-a cincea tranșe din împrumutul UE

A: Consolidare fiscală

- Execuția bugetară pe anul 2011 să fie conformă cu atingerea țintei de deficit bugetar de 4,4% din PIB în termeni de numerar (sub 5% din PIB în termeni ESA) și asigurarea unui cadru adecvat pentru îndeplinirea țintei fiscale pentru anul 2012 privind deficitul bugetului general consolidat de sub 3% din PIB (ESA).
- Continuarea menținerii cheltuielilor cu salariile în sectorul public în anul 2011 în limita de 39 miliarde de RON (excluzându-se plata contribuțiilor de asigurări sociale pentru personalul militar, în valoare de 1,6 miliarde RON, în conformitate cu noua lege a pensiilor).
- Evitarea reapariției arieratelor în sectorul de sănătate în condițiile implementării unor măsuri efective de adresare a surselor de apariție a acestora.

D: Reforme structurale

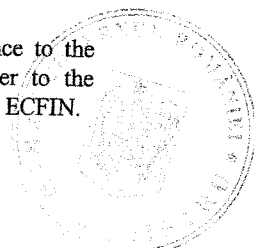
- Depunerea unui acord multianual de performanță între Ministerul Transporturilor și Infrastructurii și agențiile de implementare. Acordul trebuie să țină cont de strategia fiscală pe termen mediu a Guvernului și să fie în concordanță cu aceasta.

SUPPLEMENTAL MEMORANDUM OF UNDERSTANDING
(Fourth addendum to the Memorandum of Understanding)
between
THE EUROPEAN UNION and ROMANIA

1. On 6 May 2009, the Council of the European Union adopted Decision 2009/459/EC to make available to Romania medium-term financial assistance of up to EUR 5 billion. On 16 February 2010, the Council amended this Decision to address the impact on programme targets of the larger than expected recession. The assistance is provided as a medium-term loan under the balance of payments facility of Member States (based on Article 143 of the Treaty on the Functioning of the European Union (the "Treaty") and Regulation No 332/2002). The EU assistance for Romania comes in conjunction with IMF support through a Stand-By-Arrangement (SBA) of SDR 11.4 billion (around EUR 12.95 billion), approved on 4 May 2009. Additional multilateral support of EUR 2 billion comes from the World Bank (EUR 1 billion) and the EIB and EBRD (EUR 1 billion).
2. The Memorandum of Understanding ("the Memorandum") laying down the economic policy criteria linked to each disbursement as well as the reporting and monitoring conditions of the loan was signed on 23 June 2009. Implementation of the fiscal, financial sector and structural reform measures foreseen in the Memorandum should enable the economy to withstand short-term liquidity pressures while improving competitiveness and supporting an orderly correction of imbalances in the medium term, hence bringing the economy back onto a sound and sustainable footing. The first instalment of EUR 1.5 billion was disbursed on 27 July 2009 following the signature of the Loan Agreement of 23 June 2009. Four other instalments were scheduled over the period covered by the remainder of the programme.
3. Between October 2009 and February 2011, the Commission services carried out review missions to assess progress made with respect to the specific conditions attached to these further instalments under the EU financial assistance programme. These were joint missions with IMF and World Bank staff. Based on the findings of these missions and after having consulted with the Economic and Financial Committee, the economic policy criteria for disbursement of the second to fourth instalments of the EU loan were considered to have been broadly fulfilled and the corresponding instalments of the Loan were disbursed.
4. In the meeting of the Economic and Financial Committee on 10 January 2011, the Romanian Member requested a precautionary EU medium-term financial assistance for Romania.¹ The precautionary assistance would ensure a continuation of the reforms launched under the current EU medium-term financial assistance and thereby reassure foreign investors, market participants and other relevant stakeholders. It would again be a joint assistance with the International Monetary Fund (IMF), i.e. Romania intended to request a new Stand-by Agreement with the IMF, however refrain from drawing on the available resources (precautionary

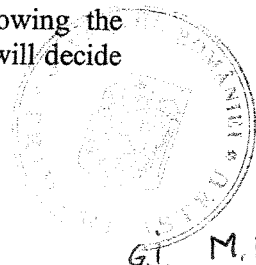
¹ The request was later formalized by two letters sent by the Romanian Minister of Finance to the Commissioner for Economic and Monetary Affairs, and by the Romanian EFC Member to the Secretariat of the Economic and Financial Committee as well as to the Director General of DG ECFIN.

6.1 M.1

arrangement). Therefore, the Commission services conducted a further mission together with the IMF and World Bank staff from 25 January 2011 to 8 February 2011 to discuss the finalisation of the current EU assistance and the possible policy conditions of the requested precautionary EU assistance.

5. To allow for a smooth transition to the new precautionary EU assistance and to ensure a full synchronisation with the IMF assistance provided in parallel, the parties mutually agreed to bring forward the intended disbursement of the fifth and final instalment of the current EU assistance, previously programmed to end in early May 2011.. Consequently, the implementation of some of the policy conditions laid down in the previous third addendum to the Memorandum of Understanding needed to be accelerated, while some policy conditions will be carried over to the new precautionary assistance, as specified in the annex to this fourth Supplemental Memorandum of Understanding. Parties mutually agreed that disbursement of the fifth and final instalment of the EU loan under the current EU assistance programme (EUR 150 million) would depend on a successful implementation of this reduced set of policy actions, to be verified in March 2011.
6. The following conditionality for the disbursement of the fifth instalment of the EU loan have already been fulfilled by the Romanian authorities: (i) approval and publication by the Ministry of Finance of a medium term debt management strategy for the period 2011-2013; (ii) amendment of government ordinance 39/1996 regarding the setting up and operations of the Deposit Guarantee Fund in the banking system; (iii) amendments aimed at clarifying the damage compensation regime for creditors of banks placed under special administration to ensure an effective implementation of the recently amended legislation on the resolution of credit institutions in financial distress; (iv) enactment of the law on the independence of the non-banking financial sector regulators.
7. The conditions that will be reviewed before the disbursement of the fifth instalment of the EU loan are specified in the Annex to this fourth Supplemental Memorandum of Understanding.
8. There are also a number of conditions whose fulfilment cannot be verified at a significantly earlier stage and will therefore be carried over to the expected follow up precautionary assistance programme. These concern: i) the approval of the means-tested co-payments system in the health care sector; ii) local government arrears; iii) restructuring plans for state-owned enterprises; iv) completion of the second stage of the functional review; and v) measures being taken to improve the absorption of EU funds.
9. The Memorandum and the three previous Supplemental Memoranda (including their annexes) remain valid and in force, unless explicitly amended in this fourth Supplemental Memorandum.
10. Disbursement of the remaining instalment under the programme is conditional on the Romanian authorities implementing measures in line with this fourth Supplemental Memorandum. These measures must be fully consistent with the EU Treaty.
11. Based on the fulfilment of conditions in the Memorandum and following the consultation of the Economic and Financial Committee, the Commission will decide

on the release of the fifth instalment of EUR 150 million subject to the signature of the fourth Supplemental Memorandum by the parties and its entry into force and the implementation of the measures spelled out in Annex 1 (section "Issues to be reviewed and, where appropriate, further actions to be taken before disbursement of fifth instalment of the EU loan").

12. The Romanian authorities commit to consult the staff of the Commission before adopting new measures that may have implications for the objectives of the programme. In particular, they will consult in a timely manner and provide all necessary information regarding any measures and reforms that may have an impact on fiscal developments.
13. The Annex forms an integral part of this fourth Supplemental Memorandum.
14. All notices in relation with the fourth Supplemental Memorandum shall validly be given if in writing and sent to:

For the European Union

European Commission
Directorate General for Economic and Financial Affairs
B-1049 Brussels
Fax No.: +32 2 299 35 23

For the Prime Minister

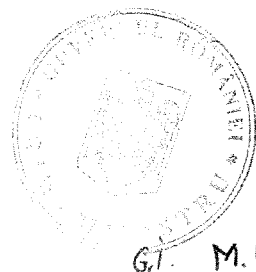
Prime Minister's Office
1, Piața Victoriei
Sector 1, 011791, Bucharest
Fax No.: +40 21 319 15 88

For the Ministry of Public Finance of Romania

Ministry of Public Finance of Romania
Apolodor Street, 17
Sector 5, 050741 Bucharest
Fax No.: +40 21 312 16 30

For the National Bank of Romania

National Bank of Romania

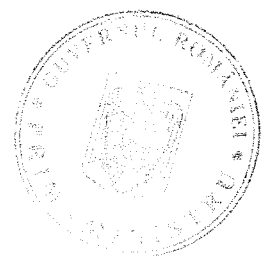

Lipscani Street, 25

Bucharest 030031

Fax No.: +40 21 312 62 60

15. For Romania, this Supplemental Memorandum shall become effective after completion of internal procedures required under the Laws of Romania. The Supplemental Memorandum may be amended upon mutual agreement of the parties in the form of an Addendum. Any such Addendum will be an integral part of the Memorandum and become effective according to the same procedures as the Memorandum.

G.I. M. I.

Done in Brussels on April 30, 2011 and in Bucharest on APRIL 1st 2011 in five originals in the English language.

ROMANIA

Represented by

EUROPEAN UNION

Represented by

EUROPEAN COMMISSION

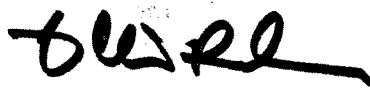
Emil Boc

The Prime Minister

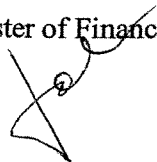
Olli Rehn

Member of the European Commission

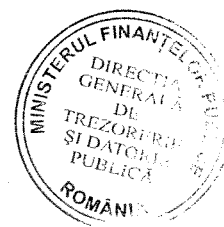
Gheorghe Ialomițianu

Minister of Finance

Mugur Isarescu

Governor of the National Bank of Romania

ANNEX 1
SPECIFIC ECONOMIC POLICY CRITERIA

(Amendments to Annex I of the Memorandum of Understanding and to Annex 1 of the first, second and third Supplemental Memoranda of Understanding, respectively)

In view of the continuous nature of some reform areas and the request by the Romanian authorities for precautionary EU medium-term financial assistance to start in May 2011, a number of reform measures will be carried over to the new Memorandum of Understanding to be concluded between the European Union and Romania. On the other hand, since the period for the implementation of measures previously agreed ahead of the disbursement of the final fifth instalment of the EU loan has been shortened, the specific economic policy criteria spelled out in the Annex I to the Memorandum and Annex 1 to the first, second and third Supplemental Memoranda shall be reduced to the following actions to be taken before the disbursement of the fifth instalment of the EU loan. The Commission will check in March 2011 if the prior actions have been met, and after consultation of the Economic and Financial Committee, will decide upon the disbursement of the fifth instalment of EUR 150 million of the EU loan.

Issues to be reviewed and, where appropriate, further actions to be taken before the disbursement of the fifth instalment of the EU loan

A: Fiscal consolidation

- Budget execution for 2011 on track to reach the 4.4% of GDP target in cash terms (below 5% of GDP in ESA terms) and providing an adequate basis for attaining the 2012 fiscal target of a general government deficit below 3% of GDP (ESA).
- Continue to ensure that the public wage bill in 2011 does not exceed RON 39 billion in 2011 (excluding the payment of social security contributions for the military worth RON 1.6 billion under the new pension law).
- Prevent re-emergence of arrears in the health-care sector based on effective measures being in place to address their root causes.

D: Structural reforms

- Submission of a multi-annual performance agreement between the Ministry of Transport and the implementing agencies. The agreement must take into account, and be in line with, the government's medium-term fiscal strategy.

Conform cu originalul în limba engleză
Boni Cucu
Director general adjunct

